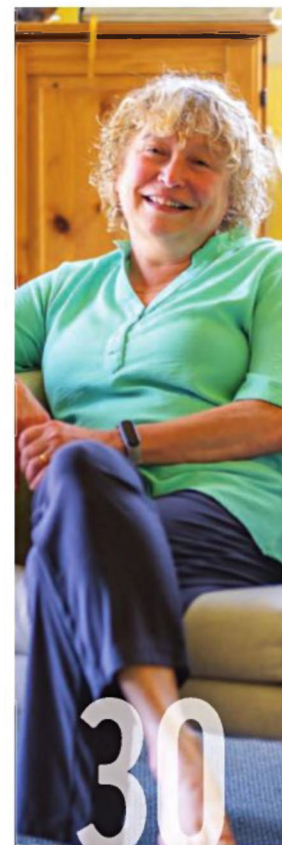

"לא היה לי אף רגע של חרטה"

המצווה הקדושה ביותר ביהדות, הצלת נפשות, מתקיימת במלוא תפארתה והדרה בעמק המעיינות והגלבוץ, עם עשרות תורמי כליה אלטראיסטים, שלא מפסיקים לחייך. ג'ודי סינגר, חברת קיבוץ מירב, סמנכ"לית עמותת "חיים במתנה" שתרמה בעצמה כליה מסבירה מדוע הכליות לא פחות חשובות מהלב, משתפת על הקשר האישי שלה עם הנתרמת, מסבירה על המקום של האמונה בתהליך, והקונפליקט שעלה לאחרונה סביב זהות הנתרם ("הלוואי וכולם יתנו בלי להתנות ובלי להגדיר. אבל צריך לזכור שזכותו של מי שנותן מתנה, לתת למי שהוא מחליט") | מאת אפרת שלם

30 "אני חיה רגיל"

תרומת כליה אלטראיסטית: ג'ודי סינגר, חברת קיבוץ מירב, סמנכ"לית עמותת "חיים במתנה" מספרת מדוע היא לא מפסיקה לחייך

בימים מטלטלים אלה, כשהשואה והקריעה בעם הולכים ומתעמקים, יש מקום שהוא כולו חסד וטוב לב אלטרואיסטי. מדובר בעמק המעינות והגלבוע - המובילים בארץ ובעולם בתרומת כליה. בעמק המעינות (בו מספר קיבוצים דתיים) יש 25 תורמים, בקיבוץ מירב יש 8 תורמים, ועוד שניים בדרך ובמעלה גלבוע - 6 תורמים, ועוד היד נטויה. בארץ יש מעל 200 השתלות כליה בשנה באמצעות עמותת 'חיים במתנה'. מאז הקמתה לפני 14 שנים הגיע מספר המושתלים ל-1480. ג'ודי סינגר, חברת קיבוץ מירב היא סמנכ"לית העמותה, ואל סיפורה המרתק נתוודע בהמשך הכתבה.

‘בוהן כליות ולב’

ישראל ממוקמת במקום הראשון בעולם בתרומות כליה מן החי. שיעור ניכר מגיע מתורמים דתיים לאומים וחרדים, ובשנים האחרונות מספר החילונים עולה בצורה ניכרת. עיניהם נשואות אל המצווה הקדושה ביותר ביהדות - הצלת נפשות. כיום כ-950 איש חיים עם מכוונת הדיאליזה. 300 חולים נוספים מתקרבים אליה. אם לא ימצא להם תורם, הם יצטרכו להיכנס לטיפולים קשים ביותר. לאחר ההשתלה הנתרמים מתנתקים ממכוונת הדיאליזה ושבים לחיים רגילים. מספר הפניות לתרומת כליה עולה בכל שנה. גם בחצי שנה האחרונה במצב הכאוטי בארץ, נמשכות ההשתלות.

לכליות יש תפקיד מאוד חשוב. הן אחראיות על סילוק פסולת ועודפי מים מהדם, הן שומרות על מאזן הנוזלים בגוף, מאזנות את לחץ הדם וייצור כדוריות אדומות, ועוד. חייהם של חולי הכליות התלויים במכוונת הדיאליזה הם חיים סביב השעון ותקוותם להשתלה מחזיקה אותם בחיים. התור הוא ארוך וזמן ההמתנה מייסר.

במקורות היהודים מופיע הביטוי הנפוץ: ‘בוהן כליות ולב’, נמצא שהכליות חשובות לא פחות מהלב. בתהילים ט"ז כתוב: “לילות יסרוני כליותי”. הכליות הן כמו ציפור הנפש.

הגיבורים האמיתיים

רוב התורמים נכנסים להליך האלטרואיסטי באמצעות עמותת ‘מתנת חיים’ אותה ייסד הרב ישעיהו הבר ז"ל, שהיה בעצמו מושתל כליה, ונפטר מקורונה. היום מנהלת אותה רעייתו הרבנית רחל הבר, שקיבלה השנה את פרס ישראל ביום העצמאות. בטקס קבלת הפרס אמרה: ‘כאשר רואים את תחיית המתים הו, שהיא לא רק של אותו אדם, אלא גם של כל המשפחה שלו, שהייתה כבולה יחד אתו לאילוצי הדיאליזה, זו הנחמה שלי, זה מה שנותן לי כוח

להמשיך לפעול. הפרס מגיע לתורמי הכליה, הם הגיבורים האמיתיים, הם אלה שנכנסו לחדר הניתוח ונפרדו מחלק מגופם, הם אלה שהעבירו אותו לאדם שאינם מכירים, וכל זאת במעטפת אדירה של אהבה’. לתורמים הפוטנציאליים של השתלת כליה יש הגבלות גיל, וזאת מאחר שמדובר בהחלטה מאוד

מייסדי עמותת “מתנת חיים”,
הרב ישעיהו הבר ז"ל ורעייתו
רחל הבר, כלה פרס ישראל.

משמעותית. אסור לתרום מתחת לגיל 27, כאשר המקסימום הוא גיל 65. “אבל אני מכירה שתי נשים אחרי שסיימו לידות שתרמו אחרי גיל 70”, מוסיפה סינגר בקריצה.

“חיפשתי משהו עם משמעות, עם אנשים”

בשנת 2015 נכנסה ג'ודי סינגר לתפקיד סמנכ"לית העמותה, והיא עושה את עבודתה בנחישות ובמרץ בלתי נדלה. ג'ודי, ג'ינג'ית, פלפלית, מלאת אנרגיה ורצון להוסיף טוב וחסד לעולם. לפני עשר שנים היא בעצמה תרמה כליה, והיום כל האנרגיה שלה מושקעת בעמותה. היא מעודדת יותר ויותר אנשים לחוות את חווית הנתינה, שלדעתה משפיעה לטובה על נפש האדם ברמה הרוחנית הכי עמוקה.

סינגר (61), נולדה בארה"ב והגיעה לארץ עם גרעין עלייה בגיל 21 לחנתון, משם עברה למעלה גלבוע, ואחר כך לירושלים, שם הכירה את מי שיהיה בעלה (שגם הוא אמריקאי). שניהם רצו לחיות במקום כפרי וקהילתי, ומצאו את קיבוץ מירב כמקום מתאים - בעיקר כי יש בו אווירה הומניסטית ויזמויות חסד רבות. לבני הזוג שלוש בנות.

כבעלת תואר בכלכלה מאוניברסיטת ושינגטון היא השתלבה מיד במפעל הנרות הגדול של הקיבוץ כתמחירנית, ובתחום המחשוב, והלוגיסטיקה, ולאחר סגירת המפעל נתנה

שירותים לקיבוצים בסביבה. אז איך הגיעה להחלטה לתרום כליה? “בגיל חמישים חוויתי משבר של אמצע החיים”, היא משחזרת, “חשבתי מה אני הולכת לעשות הלאה. העבודה הטכנית כבר לא הייתה משאת חיי, וחיפשתי משהו עם משמעות, עם אנשים. יום אחד נתקלתי באחד מאתרי האינטרנט בכתבה

‘כאשר רואים את תחיית המתים
הזו, שהיא לא רק של אותו אדם,
אלא גם של כל המשפחה שלו,
שהייתה כבולה יחד אתו לאילוצי
הדיאליזה, זו הנחמה שלי, זה מה
שנותן לי כוח להמשיך לפעול”

על אישה שהייתה בשנת שבתון בישראל. בעת שהותה כאן היא תרמה כליה ותיארה מה זה עשה לה. מיד נדלק בי ניצוץ, והתחלתי להתעניין בנושא. קראתי הרבה חומר כדי להבין מה זה אומר לתרום כליה. התקשרתי לרב ישעיהו הבר ז"ל והגעתי לביתו בירושלים. היה לו ידע רב בנפרולוגיה, והוא היה מקושר לכל בתי החולים. בבית סיפרתי למשפחתי, הסברתי להם שהניתוח אינו נחשב למסוכן, ואף אחד לא התנגד.”

“היו כאבים, לא מעבר לאופטלגין”

בשלב הבא סינגר כבר החלה בתהליך שלכל חצי שנה של בדיקות. “ברגע שנמסר לי שאני כשירה לתרומה, ויש אישה מתאימה, הייתי בעננים”, היא אומרת, “עברתי את הניתוח ברמב”ם. הנתינה הזו התאימה לי בול, והיא כל כך שימחה אותי. המשך בעמוד הבא>

תורמי הכליה
מעמק המעינות

הרופאים ללא עוררין. רק הם קובעים מי הכי דחוף. הלוואי וכולם יתנו בלי להתנות ובלי להגדיר. אבל צריך לזכור שזכותו של מי שנותן מתנה, לתת למי שהוא מחליט. בדרך כלל תורמים לקרובי משפחה. באווירה הקיימת היום בארץ זה התפרש כגזענות, אבל זה לא כך. בעמותה שלנו יש יהודים וערבים. אנחנו מייצגים את כל שכבות העם. ככלל, יש יותר מושתלים חילונים מדתיים. בקהילות קטנות תורמים יותר מבשרים הגדולות, בגלל המשפחתיות התומכת. לכן, חברי קיבוץ הם מועדמים מעולים לתרומה. באמצעות העמותה תרמו 53 קיבוצניקים, 38 מהם באו מהקיבוץ הדתי, ו-15 משאר הקיבוצים. בשנים האחרונות גוברת המודעות לתרומות כליה אלטרואיסטיות, בעיקר בעזרת השימוש הגובר ברשתות החברתיות. "רק לאחרונה כאן 11 הפיק כתבה על שלושה תורמי כליה שטיפסו על הקלימנג'רו יחד עם הזמר עידן עמדי. זה היה גימיק שיווקי מוצלח, רצינו להראות שגם עם כליה אחת אפשר לעשות דברים משוגעים".

חדוות הנתינה של התורמים היא ביטוי עמוק של הפסוק 'זאהבת לרעך כמוך'. הם קיבלו מתנה, והפכו לאנשים טובים יותר, מכילים יותר, אוהבים יותר.

לדברי ג'ודי לאחר הניתוח היא חשה מאושרת ומסופקת יותר. "היכולת שלי לעזור לאדם,

להיטיב את חיי, זה דבר אדיר", היא מסבירה, "עצם ההבנה שעזרתי למישהו, מעיפה אותי למעלה. זה שידרג לי את החיים. מאז התרומה שלי אני מתהלכת בעולם ולא מפסיקה לחייך. כשאני נפגשת עם התורמים ומביטה בעיניהם, אני מבחינה בברק בעיניהם, זה מדבק. הם באמת חשים שקיבלו מתנה".

האם הרצון לתרום נובע מתוך אמונה דתית?
"לא דווקא. זוהי תרומה אלטרואיסטית טהורה. נכון, אנשים דתיים מתחנכים לנתינה, לעשות את העולם קצת יותר טוב. זה נראה טבעי. אבל יש גם חילונים לא מעטים שרואים בהצלת חיים ערך משמעותי יקר".

לאחרונה ניטש ויכוח בקשר להתנניית תרומה רק ליהודים, מה דעתך?
"אני לא התניתי, קיבלתי את ההחלטה של

הידעתם?

ישראל ממוקמת במקום הראשון בעולם בתרומות כליה מן החי. שיעור ניכר מגיע מתורמים דתיים לאומים וחרדים

לא היה לי אף רגע של חרטה. לא פחדתי, סמכתי על הרופאים. אחרי שלושה ימי אשפוז חזרתי הביתה, היו כאבים, אך לא מעבר לאופטלגין. אחרי שלושה שבועות חזרתי לעמותה ולעבודה באוניברסיטה במחשוב. היום אני לא נזקקת לתרופות וגם לא דיאטה מסוימת, אני חיה רגיל ועושה הכול כמו קודם."

כשחזרה מבית החולים קהילת מירב עטפה אותה בחיבוק חם ואוהב, חברים הביאו אוכל, עזרו ונענו לכל צרכיה. ככלל, מירב הוא קיבוץ מיוחד, המפעיל מסגרות מיוחדות לאוכלוסיות חלשות. האווירה היא מאוד הומאנית. ואולי בשל כך הצעד שלה התקבל בהבנה, ואולי קצת כמובן מאליו."

הכרת את הנתרמת?

"כן, היא תושבת חיפה ואנחנו בקשר טלפוני של 'שבת שלום' כל שבוע. גם המשפחות שלנו נפגשות מדי פעם. יש לה שני בנים ונכדה, והיא היה היום באושר ושמחה".

המעוניינים לקבל חומר על העמותה מוזמנים להיכנס לאתר 'מתנת חיים' או להתקשר לג'ודי סינגר 054-3213911. ניתן לתרום גם באמצעות המרכז הלאומי להשתלות במשרד הבריאות: adi@moh.health.gov.il